

DOI: <https://doi.org/10.35546/kntu2308-8834/2020.1.8>

УДК 351:84

Безверхнюк Тетяна Миколаївна

завідувач кафедри проектного менеджменту Одеського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України, доктор наук з державного управління, професор

Топалова Ельзара Халілівна

професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування Херсонського національного технічного університету, кандидат наук з державного управління, доцент

**РЕСУРСНИЙ РЕЖИМ ЯК ОДИН З ІНСТРУМЕНТІВ ФОРМУВАННЯ
ДЕРЖАВНОЇ РЕГУЛЯТОРНОЇ ПОЛІТИКИ**

У статті описується, що основними завданнями сучасного розвитку України є визначення сутності політики розвитку держави та основних напрямків її формування. Особливу увагу потрібно приділити вирішенню проблем розвитку економіки, підвищенню соціального рівня та підвищенню рівня життя.

Зазначається, що сучасний період розвитку України вимагає розроблення нових підходів до визначення ролі держави в регулюванні соціально-економічних процесів, пошуку ефективних механізмів реалізації державних функцій шляхом ефективного використання основних ресурсів розвитку (економічних, фінансових, матеріальних, людських тощо).

Виявлено, що забезпечення ефективності державного управління в сучасних умовах суспільного розвитку та забезпечення сталого економічного розвитку держави мають урахувати всі сучасні досягнення науки державного управління та наукові галузі, які цілком відповідають їй, – економіка, політологія, соціологія та ін. Можливе також використання принципів та підходів державної регуляторної політики, а також її механізмів формування та реалізації інструментів.

Незважаючи на значний науковий інтерес до окресленої проблеми, питання вивчення проблеми забезпечення ресурсами для економічного розвитку з використанням регуляторних підходів досі систематично не відображено в наукових дослідженнях у галузі державного управління.

Визначено, що правильне (ефективне, економічне тощо) розподілення ресурсів стає одним із головних завдань державного управління. Проблеми такого розподілу та використання досить успішно управляються державною регуляторною політикою, формування та реалізація якої здійснюється на державному, регіональному та місцевому рівні. При цьому суб'єкт-суб'єктні відносини в системі державного управління характеризуються одночасною участю в процесах мобілізації та перерозподілу різних ресурсів на кількох рівнях управління та багатьма конкретними одержувачами відповідних ресурсів.

Узагальнено, що ресурсний режим є формою регулятивного режиму. Регулятивний режим – це особливий порядок регулювання, виражений у конкретному наборі інституційних засобів, що створюють умови для досягнення бажаного соціально-

економічного статусу системи загалом і сприятливого чи несприятливого для задоволення інтересів суб'єктів господарювання режиму зокрема. Регулятивний режим є органічною частиною державних і політичних режимів.

Ключові слова: економічний розвиток, ресурси суспільного розвитку, принципи державної регуляторної політики, регуляторні режими, ресурсний режим.

Постановка проблеми в загальному вигляді. Основними завданнями сучасного розвитку України є визначення сутності державної політики розвитку та основних напрямків її формування. Особливої уваги потребує вирішення проблем, пов'язаних із розвитком економіки, підвищенням соціальних стандартів і зростанням рівня життя.

Сучасний період розвитку України вимагає розроблення нових підходів до визначення ролі держави в регулюванні соціально-економічних процесів, пошуку ефективних механізмів реалізації функцій держави через ефективне використання основних ресурсів розвитку – економічних, фінансових, матеріальних, людських тощо).

Саме забезпечення ефективності публічного управління в сучасних умовах розвитку суспільства та забезпечення сталого економічного розвитку держави має враховувати всі сучасні досягнення державно-управлінської науки та наукових галузей, що повною мірою їй дотичні, – економіки, політології, соціології тощо. Також для цього можна використовувати принципи та підходи державної регуляторної політики, а також механізми її формування й інструменти реалізації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми формування та використання зазначених ресурсів, які спрямовуються на виконання основних функцій держави, визначені у працях вітчизняних і закордонних авторів, таких як О. Бобровська [1], М. Волгін [2], Ю. Коваль [3].

Проблеми формування і впровадження державної регуляторної політики досліджували у своїх роботах А. Мещеряков [4], І. Колупаєва [5], В. Ляшенко [6], М. Погрібняк [7], Н. Овчар [8], А. Дегтяр [9], М. Дурман [10] та інші.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на значний науковий інтерес до окресленої проблеми, питання вивчення проблем ресурсного забезпечення економічного розвитку з використанням регуляторних підходів ще не знайшло системного відображення в наукових дослідженнях щодо публічного управління.

Формування цілей статті. Метою статті є аналіз діючих механізмів та інструментів формування та реалізації державної регуляторної політики органами публічної влади та можливість їх удосконалення за допомогою ресурсного підходу.

Виклад основного матеріалу. В Енциклопедії державного управління [11] ресурси суспільного управління визначаються як наявні матеріальні, духовні, енергетичні та інші реальні можливості, які суб'єкти суспільного управління використовують для забезпечення керованості інших учасників суспільних відносин з метою досягнення цілей розвитку. Найчастіше йдеться про такі типи ресурсів: економічні, фінансові, матеріально-технічні, кадрові, інформаційні тощо.

За визначенням учених [12], людські ресурси є складовими соціального потенціалу національної економіки. У свою чергу людські ресурси складаються з таких трьох складових: населення та демографічні процеси його формування; трудовий потенціал, людський та інтелектуальний потенціал, відтворення та збереження фізіологічного здоров'я.

Фінансові ресурси розвитку – це грошові кошти, що перебувають у розпорядженні органів публічної влади та суб'єктів господарювання, трансформуються через відповідні фонди з метою виконання державою її основних функцій. Спрямування фінансових ресурсів у соціальний розвиток є найбільш ефективним, тому що якість та рівень життя населення (основні показники соціального розвитку) – головний чинник економічного прогресу та рівня соціально-економічного розвитку країни [13].

Якщо ж розглядати, наприклад, матеріально-технічні ресурси, що використовуються для розвитку економіки та виконання державно-управлінських програм, то, враховуючи останні тенденції в суспільному житті, слід сказати, що вони мають певні обмеження у використанні.

По-перше, їх кількість завжди обмежена, і розподіл використання (добування, імпорт-експорт, використання у виробничому ланцюжку) в більшості країн регулюється за допомогою відповідних організаційних, економічних чи правових механізмів державного управління.

По-друге, забезпечення цілей сталого розвитку, що проголошені ООН та підтримані Україною [14], потребує відповідного регулювання. Наприклад, завдання 8.4 «Підвищувати ефективність виробництва на засадах сталого розвитку та розвитку високотехнологічних конкурентних виробництв» передбачає, що кількість ресурсів, які витрачаються на виробництво одиниці продукції, мусить зменшуватися.

Отже, правильний (ефективний, економний тощо) розподіл ресурсів стає одним із головних завдань державного управління. Із проблемами такого розподілу й використання доволі успішно справляється державна регуляторна політика, формування та реалізація якої здійснюється на державному, регіональному та місцевому рівні.

У такому разі суб'єкт-суб'єктні відносини в системі ресурсного забезпечення публічного управління характеризуються одночасною участю в процесах мобілізації та перерозподілу різноманітних ресурсів кількох рівнів влади та управління і багатьох конкретних одержувачів відповідних ресурсів.

Більшість дій, пов'язаних із відтворенням, мобілізацією, використанням і перерозподілом ресурсів, а головне – їх технологічні ланцюжки – не є нормативними й ґрунтуються здебільшого на суб'єктивно побудованих договірних відносинах.

Якщо припустити, що дії з ресурсного забезпечення публічного управління – це «гра», а її «гравцями» є суб'єкти та об'єкти управління, то

«правила гри», за В. Мартиненком [15], є не що інше, як закони і нормативно-правові акти, що встановлюють правові обмеження для суб'єктів публічного управління та об'єктів, які користуються ресурсами.

Будь-які правові обмеження одного суб'єкта є водночас захистом прав і розширенням можливостей участі у процесі ресурсного забезпечення іншого суб'єкта. Тому вирішальна роль в організації ефективної системи ресурсного забезпечення публічного управління належить тому, хто визначає, які та чії права слід обмежити, а які й чії за рахунок цього розширити. Якщо в системі ресурсного забезпечення розширення прав одних суб'єктів відбувається за рахунок звуження прав інших, і встановлюють ці межі (правила гри) ті, хто має більше прав, то далеко не завжди інституційні обмеження, що таким чином створюються, є ефективними [16].

Роль законотворця й головного арбітра, що слідкує за виконанням суб'єктами публічного управління встановлених «правил гри» в процесі ресурсного забезпечення, завжди виконувала й виконує держава. Відтак ефективність інституцій залежить від тих, хто їх створює і контролює їхнє дотримання, тобто від суб'єктів, які перебувають при владі й задіяні в системі державного управління.

На думку О. Янга [17], сукупність інститутів, пов'язаних з освоєнням та використанням природних ресурсів, формує так званий «ресурсний режим». Ресурсні режими є соціальними інститутами, що призначені для визначення кроків і направленості дій тих, хто зацікавлений у використанні різноманітних ресурсів. Наукова цінність цього підходу полягає у формуванні цілісної структури ресурсного режиму, тобто єдиної та взаємопов'язаної системи прав, правил і процедур.

Управління, відповідне до європейських стандартів [18] демократичного врядування, означає здійснення якісних і кількісних змін при виробленні політик управління. Головним принципом розвитку є

відповідність його ресурсів повноваженням управлінських структур. Лише за таких умов може бути досягнута ефективність.

Ці ж положення лежать і в основі формування державної регуляторної політики. Для досягнення її високої ефективності використовуються механізми державного управління, такі як економічний, організаційно-правовий, інформаційний тощо. У нашому разі найбільш оптимальним є використання організаційно-правового механізму, адже саме він створює умови для ухвалення ефективних управлінських рішень на наявній нормативно-правовій базі.

Організаційно-правові механізми формування державної регуляторної політики розглядалися в [19], де автором зазначалося, що вдосконалити процес ухвалення управлінських рішень можна через створення умов, які дають змогу своєчасно виявляти проблеми, що потребують розв'язання, і гарантують повноту, усебічність та об'єктивність аналізу інформації, потрібної для ухвалення регуляторних управлінських рішень. Цим забезпечується ефективність управління – досягнення оптимального результату за мінімальних затратах ресурсів (сил, часу і засобів).

Стосовно ухвалення управлінського рішення щодо розпорядження ресурсами в узгодженні дій суб'єктів є відповідне ресурсне забезпечення делегованих повноважень, подолання розриву між юридичною відповідальністю та фінансовими можливостями [20]. Головною рисою відносин при розподілі ресурсного потоку є можливість мобілізації ресурсів різних суб'єктів для реалізації інтересів на основі узгодження цілей, а розроблення спеціальних організаційних механізмів здатна ввести ресурсне забезпечення публічного управління в режим ефективної управлінської діяльності [21].

Ресурсні режими відмінні між собою тією мірою, якою вони формалізовані документально. Залежно від того, які засоби домінують у режимі регулювання дій тих, хто зацікавлений у використанні різноманітних

ресурсів, вони можуть бути або стимулювальними (що створюють сприятливі умови для задоволення конкретної групи інтересів), або обмежувальними (що націлені на комплексне стримування).

Відтак ресурсний режим є однією з форм регуляторного режиму. Регуляторний режим, за визначенням В. Ляшенко, – це особливий порядок регулювання, що виражається в конкретній сукупності інституціональних засобів, які створюють умови як для досягнення бажаного соціально-економічного стану системи загалом, так і ступінь сприятливості або несприятливості для задоволення інтересів суб'єктів підприємницької діяльності. Регуляторний режим – органічна частина державного й політичного режимів. Засоби, що використовуються державою, органами місцевого самоврядування й іншими суб'єктами, сполучаючись різними способами, визначають специфіку певного режиму, показують направленість правового регулювання [16].

Ресурсний режим є однією з форм регуляторного режиму і йому властиві такі ознаки:

- він установлюється органами публічної влади (органами державної влади й місцевого самоврядування) та забезпечується ними;
- регламентує конкретні суб'єкт-суб'єктні відносини;
- становить собою особливий порядок регулювання, що складається з сукупності економіко-правових і організаційно-розпорядчих засобів;
- створює відповідну ступінь сприятливості чи несприятливості для задоволення інтересів суб'єктів.

Тобто ресурсний режим – це стійке нормативне регулювання суспільних відносин у сфері ресурсокористування, створене з різноманітного сполучення стимулів і обмежень як матеріальної (економічної), так і нематеріальної (соціальної) природи.

Перерозподіл ресурсів є основним інструментом ресурсного забезпечення будь-якої суспільної діяльності. Потреба перерозподілу природних ресурсів зумовлюється декількома аспектами – виробничим, фінансовим, екологічним тощо). Підкреслимо, що органи публічної влади володіють правом примусового перерозподілу ресурсів, ґрунтуючись на політично виправданому компромісі між економічною ефективністю та соціальною справедливістю, що породжує, за визначенням Б. Грея [22], асиметрію в контролі за ресурсами та вертикальну взаємозалежність між суб'єктами – трансферт ресурсів [23].

Від того, наскільки вміло, через уведення інституційних обмежень і впровадження ефективних механізмів їх дотримання влада зможе забезпечити рівноправність усіх суб'єктів публічного управління у використанні елементів ресурсного простору як засобів досягнення цілей управління, залежить зрештою ефективність усієї системи публічного управління.

Як бачимо, принципи використання ресурсного простору відповідає двом принципам державної регуляторної політики, що описуються в Законі України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» [24]:

– ефективність – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально потрібних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян і держави;

– збалансованість – забезпечення в регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави;

Деталізуємо ці принципи державної регуляторної політики з урахуванням їх застосування до ресурсного режиму.

Так, принцип ефективності передбачає, що держава внаслідок регулювання споживання ресурсів суспільного розвитку зможе забезпечити

максимально можливі результати (зокрема й з урахуванням принципів сталого розвитку) для розвитку своєї економіки або стимулювання певної галузі господарювання.

Принцип збалансованості можна розуміти як забезпечення доступу до обмежених ресурсів суспільного розвитку всіх суб'єктів управління та суб'єктів господарювання, що в цьому зацікавлені, за одночасного збереження принципу справедливості в цьому доступі.

Таким чином, розроблення спеціальних режимів (регуляторного, ресурсного тощо), доведених до детальних процедур і закріплених у нормативних актах як регламент дій суб'єктів публічного управління з урахуванням принципів державної регуляторної політики, здатне забезпечити ефективне управління.

Висновки з даного дослідження. Ухвалення управлінського рішення щодо альтернативи ресурсного забезпечення публічного управління має бути інституційно забезпечено єдиною і взаємопов'язаною системою прав, правил і процедур, що регламентують дії тих, хто зацікавлений у використанні різноманітних ресурсів суспільного розвитку, що циркулюють у ресурсному просторі.

Ресурсний (регуляторний) режим, як доведений до детальних процедур і закріплений в нормативно-правових актах, що мають регуляторний характер, регламент дій суб'єктів управління щодо раціонального використання і перерозподілу ресурсів для досягнення поставлених цілей, – це форма функціонування інституційного механізму ресурсного забезпечення публічного управління на основі принципів державної регуляторної політики.

Запровадження спеціальних регуляторних режимів має забезпечити врахування принципів державної регуляторної політики при здійсненні публічного управління через:

- створення єдиних і несуперечливих «правил гри» (стандартів) для всіх суб'єктів управління та суб'єктів господарювання в процесі перерозподілу ресурсів суспільного розвитку;
- розроблення процедури приватно-державного партнерства, що дозволить об'єднати засоби держави і приватних структур для реалізації програм (державних, регіональних, місцевих) через «пільгове» регулювання діяльності останніх;
- налагодження тісної співпраці органів публічної влади з найбільшими бізнесовими групами та асоціаціями малого й середнього бізнесу.

Перспективи подальших розвідок. Для формування та впровадження ефективної державної регуляторної політики на різних рівнях управління потрібно приділити увагу аналізу та вивченню зарубіжного досвіду використання різних регуляторних режимів у сфері публічного управління.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Бобровська О. Системні організаційні перетворення в соціальній сфері як ключовий чинник соціального розвитку/ *Теорія та практика державного управління та місцевого самоврядування* : Електронне наукове фахове видання. 2013. № 1. URL : http://archive.nbuv.gov.ua/ejournals/Ttpdu/2013_1/Bobr_s.pdf
2. Социальная политика / А. Н. Аверин, А. М. Бабич, И. Н. Веселкова и др.; под. ред. Н.А. Волгина, В. И. Кушлина. М. : Изд-во РАГС, 2010. 560 с.
3. Коваль, Ю. Фінансові ресурси держави як основа формування державного бюджету. *Українська наука: минуле, сучасне, майбутнє*. 2012. Випуск 17. С. 57–63.
4. Мещеряков А. А., Сопотян С. В. Регуляторна політика як складова забезпечення економічної безпеки в Україні. *Вісник Академії митної служби України. Сер. : Економіка*. 2011. № 1. С. 34-39. URL : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/vamsue_2011_1\(45\)_5](http://nbuv.gov.ua/UJRN/vamsue_2011_1(45)_5)
5. Колупаєва І. В. Державна регуляторна політика: сутність та принципи формування. *Проблеми економіки*. 2013. № 4. С. 99-107. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pekon_2013_4_14
6. Ляшенко В., Толмачова Г., Хахулін В., Якуб'як О. Регуляторна політика та удосконалення бізнес-середовища в Україні. *Вісник економічної науки України*. 2013. № 2. С. 156-165. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Venu_2013_2_39
7. Погрібняк М. А. Механізм державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності : автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.02. Запоріжжя, 2008. 20 с.
8. Овчар Н. П. Формування механізму державного регулювання розвитку реального сектору економіки регіону. *Державне управління: теорія та практика*. 2016. № 1. С. 141-148. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Dutp_2016_1_14

9. Дегтяр А. О., Нарожний С. М. Моделі взаємодії держави та бізнесу в сучасному світі. *Теорія та практика державного управління*. 2013. Вип. 4. С. 116-123. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tpdu_2013_4_21
10. Дурман М. О. Становлення окремих механізмів формування державної регуляторної політики. *Держава та регіони: наук.-вироб. журнал. Серія: Державне управління*. №1. 2016. Запоріжжя. С. 78-85
11. Енциклопедія державного управління : у 8 т. / Нац. акад. держ.упр. при Президентові України ; наук.-ред. колегія : Ю. В. Ковбасюк (голова) та ін. К. : НАДУ, Т.1: Теорія державного управління / наук.-ред. колегія : В. М. Князев (співголова), І.В. Розпунтенко (співголова) та ін. 2011. С. 491.
12. Сталий розвиток промислового регіону: соціальні аспекти: моногр. / О. Ф. Новікова, О. І. Амоша, В. П. Антонюк та ін.; НАН України, Ін-т економіки промисловості. – Донецьк, 2012. 534 с.
13. Безверхнюк Т. М., Сопельникова Н. Л. Ресурси соціального розвитку держави. *Економіка будівництва і міського господарства*. 2013. Т. 9. №2. С. 115–120.
14. Національна доповідь «Цілі сталого розвитку: Україна», яка визначає базові показники для досягнення Цілей сталого розвитку (ЦСР) – 2017. Представництво ООН в Україні. URL: http://www.un.org.ua/images/SDGs_NationalReportUA_Web_1.pdf
15. Мартиненко В. М. Державне управління: шлях до нової парадигми (теорія та методологія) : монографія. Х. : Видво ХарPI НАДУ «Магістр», 2003. 220 с.
16. Ляшенко В. И. Регулирование развития экономических систем: теория, режимы, институты. Донецк : ДонНТУ, 2006. 668 с.
17. Young O. Resources Regimes. Natural Resources and Social Institutions. University of California Press, Berkeley and Los Angeles, California. 1982. 280 p.
18. Європейські стандарти врядування на регіональному рівні : монографія / Безверхнюк Т.М., Саханенко С.Є., Топалова Е.Х. ; за заг. ред. Т. М. Безверхнюк. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2008. 328 с.
19. Дурман М.О. Організаційно-правові механізми управлінської діяльності у формування державної регуляторної політики. *Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування*. 2019. № 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tpdu_2019_2
20. Безверхнюк Т.М. Ресурси регіонального розвитку: визначення та підхід до класифікації. *Актуальні проблеми державного управління* : зб. наук. праць. – Дніпропетровськ : ДнРІДУ НАДУ, 2006. Вип. 1 (23). С. 160–167.
21. Комар Р.О., Столярчук Г.В., Татар М.С. Організаційні механізми забезпечення регіонального управління ресурсним потенціалом господарюючих суб'єктів. URL: https://www.researchgate.net/profile/Bezpartochnyi_Maksym/publication/333950896_management_resource_potential_of_economic_entities_in_the_context_of_global_economic_transformations/links/5d0e62e7458515c11cf0ddbc/management-resource-potential-of-economic-entities-in-the-context-of-global-economic-transformations.pdf#page=116
22. Gray B. Condition facilitating interorganizational collaboration. *Human Relation*. 1987. № 38 (10). P. 911–936.
23. Pfeffer J., Salancik G. The external control of organization: A resource dependence perspective. New York : Harper and Row, 1978. P. 37-52.
24. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності: Закон України від 11.09.2003 № 1160-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1160-15>

ANNOTATION

Bezverkhniuk Tetiana. Head of the Department of Project Management at the Odessa Regional Institute of Public Administration of the National Academy of Public Administration under the President of Ukraine, Doctor of Science in Public Administration, Professor

Topalova Elzara. Professor of the Department of Public Administration and Local Self-Government Kherson National Technical University, Candidate of Sciences in Public Administration, Associate Professor

RESOURCE MODE AS ONE OF THE INSTRUMENTS FOR FORMATION OF STATE REGULATORY POLICY

The main tasks of modern development of Ukraine are to determine the essence of state development policy and the main directions of its formation. Particular attention needs to be paid to addressing the problems of developing the economy, raising social standards and increasing living standards.

The current period of development of Ukraine requires the development of new approaches to determining the role of the state in regulating socio-economic processes, the search for effective mechanisms for the implementation of state functions through the effective use of basic resources of development (economic, financial, material, human, etc.).

It is the ensuring of the efficiency of public administration in the modern conditions of social development and ensuring the sustainable economic development of the state that must take into account all the modern achievements of public administration science and scientific branches that are fully relevant to it - economics, political science, sociology, etc. It is also possible to use the principles and approaches of state regulatory policy, as well as its mechanisms of formation and implementation tools.

Despite the considerable scientific interest in the problem outlined, the issue of studying the problem of resource provision for economic development using regulatory approaches has not yet been systematically reflected in scientific research on public administration.

The purpose of the article is to analyze the existing mechanisms and instruments for the formation and implementation of state regulatory policy by public authorities and the possibility of their improvement through a resource approach.

Thus, proper (efficient, economic, etc.) allocation of resources becomes one of the main tasks of public administration. The problems of such distribution and use are quite successfully managed by the state regulatory policy, the formation and implementation of which is carried out at the state, regional and local level.

In this case, the subject-subject relations in the system of public administration are characterized by the simultaneous participation in the processes of mobilization and redistribution of various resources at several levels of government and management and many specific recipients of the corresponding resources.

Most actions related to the reproduction, mobilization, use and redistribution of resources, and most importantly, their technological chains, are not normative and are based largely on subjective contractual relationships.

Governance in accordance with European standards of Good governance means making qualitative and quantitative changes in the formulation of governance policies. The main principle of development is its compliance of resources with the authority of management structures. Only under such conditions can efficiency be achieved.

The same provisions underlie the formation of the state regulatory policy. Public administration mechanisms such as economic, organizational, legal, information, etc. are used to achieve its high efficiency. In our case, the most optimal is to use the organizational and legal mechanism, because it creates the

conditions for making effective management decisions on the existing regulatory framework.

Thus, resource mode is a form of regulatory mode. Regulatory mode is a particular order of regulation, expressed in a specific set of institutional means that create the conditions for achieving the desired socio-economic status of the system as a whole, and the degree of favorable or unfavorable to satisfy the interests of business entities. Regulatory regime is an organic part of state and political regimes.

Resource mode is a form of regulatory regime and has the following characteristics:

- it is established and provided by public authorities and local self-government bodies;
- regulates specific subject-subject relations;
- is a special procedure of regulation, consisting of a set of economic and legal and organizational and administrative means;
- creates a favorable or unfavorable degree to satisfy the interests of the subjects.

That is, the resource regime is a stable normative regulation of public relations in the sphere of resource use, created from a diverse combination of incentives and constraints, both material (economic) and intangible (social) nature.

The principles of state regulatory policy have been detailed, taking into account their application to the resource mode.

The principle of efficiency implies that the state, due to the regulation of consumption of resources of public development, will be able to provide the maximum possible results (including taking into account the principles of sustainable development) for the development of its economy or stimulate a particular branch of economy.

The principle of equilibrium can be understood as providing access to the limited resources of public development of all the entities and entities concerned, while maintaining the principle of fairness in this access.

Thus, the development of special regimes (regulatory, resource, etc.), detailed procedures and enshrined in regulations as a regulation of actions of public administration entities, taking into account the principles of public regulatory policy, is able to ensure effective public administration.

Management decision-making on the alternative of public administration should be institutionally provided with a single and interconnected system of rights, rules and procedures governing the actions of those interested in using the various resources of public development circulating in the resource space.

The introduction of special regulatory modes should ensure that the principles of state regulatory policy are taken into account when implementing public administration through:

- creation of uniform and consistent "rules of the game" (standards) for all entities and economic entities in the process of redistribution of social development resources;
- development of a procedure of private-public partnership, which will allow to combine the resources of the state and private structures for the implementation of programs (state, regional, local) through "preferential" regulation of the latter's activities;
- establishing close cooperation of public authorities with the largest business groups and small and medium-sized business associations.

In order to formulate and implement an effective state regulatory policy at different levels of government, it is necessary to pay attention to the analysis and study of foreign experience of using different regulatory modes in public administration.

Key words: economic development, social development resources, principles of state regulatory policy, regulatory modes, resource mode.

References:

1. Bobrovs'ka, O. Systemni orhanizatsiyni peretvo rennya v sotsial'niy sferi yak klyuchovyy chynnyk sotsial'noho rozvytku. *Teoriya ta praktyka derzhavno ho upravlinnya ta mistsevoho samovryaduvannya*. 2013. № 1. URL: http://archive.nbuv.gov.ua/ejournals/Ttpdu/2013_1/Bobr_s.pdf
2. Sotsyal'naya polytyka / A. N. Averyn, A. M. Babych, Y. N. Veselkova y dr.; pod. red. N. A. Volhyna, V. Y. Kushlyna. M. : Yzd-vo RAHS, 2010. 560 s.
3. Koval', YU. Finansovi resursy derzhavy yak osnova formuvannya derzhavnoho byudzhetu. *Ukrayins'ka nauka: mynule, suchasne, maybutnye*. 2012. Vypusk 17. S. 57–63.
4. Meshcheryakov A. A., Sopotyan S. V. Rehulyatorna polityka yak skladova zabezpechennya ekonomichnoyi bezpeky v Ukrayini. *Visnyk Akademiyyi mytnoyi sluzhby Ukrayiny. Ser. : Ekonomika*. 2011. № 1. S. 34-39. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/vamsue_2011_1\(45\)__5](http://nbuv.gov.ua/UJRN/vamsue_2011_1(45)__5)
5. Kolupayeva I. V. Derzhavna rehulyatorna polityka: sutnist' ta pryntsypy formuvannya. *Problemy ekonomiky*. 2013. № 4. S. 99-107. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pekon_2013_4_14
6. Tolmachova H., Lyashenko V., Khakhulin V., Yakubyak O. Rehulyatorna polityka ta udoskonalennya biznes-seredovyshcha v Ukrayini. *Visnyk ekonomichnoyi nauky Ukrayiny*. 2013. № 2. S. 156-165. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Venu_2013_2_39
7. Pohribnyak M. A. Mekhanizm derzhavnoyi rehulyatornoyi polityky u sferi hospodars'koyi diyal'nosti : avtoref. dys. ... kand. nauk z derzh. upr. : 25.00.02. Zaporizhzhya, 2008. 20 s.
8. Ovchar N. P. Formuvannya mekhanizmu derzhavnoho rehulyuvannya rozvytku real'noho sektoru ekonomiky rehionu. *Derzhavne upravlinnya: teoriya ta praktyka*. 2016. №1. S. 141-148. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Dutp_2016_1_14

9. Dyehtyar A. O., Narozhnyy S. M. Modeli vzayemodiyi derzhavy ta biznesu v suchasnomu sviti. *Teoriya ta praktyka derzhavnoho upravlinnya*. 2013. Vyp. 4. S. 116-123. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tpdu_2013_4_21
10. Durman M. O. Stanovlennya okremykh mekhanizmiv formuvannya derzhavnoyi rehulyatornoyi polityky. *Derzhava ta rehiony: nauk.-vyrob. zhurnal. Seriya: Derzhavne upravlinnya*. №1. 2016. Vyd-vo Klasychnyy pryvatnyy universytet. Zaporizhzhya. S. 78-85.
11. Entsyklopediya derzhavnoho upravlinnya : u 8 t. / Nats. akad. derzh.upr. pry Prezydentovi Ukrayiny ; nauk.-red. kolehiya : YU. V. Kovbasyuk (holova) ta in. K. : NADU, 2011. T.1: Teoriya derzhavnoho upravlinnya / nauk.-red. kolehiya : V. M. Knyazyev (spivholova), I. V. Rozputenko (spivholova) ta in. 2011. S. 491.
12. Stalyy rozvytok promyslovoho rehionu: sotsial'ni aspekty: monohr. / O.F. Novikova, O. I. Amosha, V. P. Antonyuk ta in.; NAN Ukrayiny, In t ekonomiky promyslovosti. Donets'k, 2012. 534 s.
13. Bezverkhnyuk T. M., Sopol'nykova N. L. Resursy sotsial'noho rozvytku derzhavy. *Ekonomika budivnytstva i mis'koho hospodarstva*. 2013. T. 9. № 2. S.115–120.
14. Natsional'na dopovid' «Tsili staloho rozvytku: Ukrayina», yaka vyznachaye bazovi pokaznyky dlya dosyahnennya Tsiley staloho rozvytku (TSSR) – 2017. Predstavnytstvo OON v Ukrayini. URL: http://www.un.org.ua/images/SDGs_NationalReportUA_Web_1.pdf
15. Martynenko V. M. Derzhavne upravlinnya: shlyakh do novoyi paradyhmy (teoriya ta metodolohiya) : monohrafiya. KH. : Vydvo KharRI NADU «Mahistr», 2003. 220 s.
16. Lyashenko V. Y. Rehulyrovanye razvytyya ékonomycheskykh system: teoryya, rezhymy, ynstytuty. Donetsk : DonNTU, 2006. 668 s.

17. Young O. Resources Regimes. Natural Resources and Social Institutions / University of California Press, Berkeley and Los Angeles, California. 1982. 280 p.
18. Yevropeys'ki standarty vryaduvannya na rehional'nomu rivni : monohrafiya / Bezverkhnyuk T.M., Sakhanenko S.YE., Topalova E.KH. ; za zah. red. T. M. Bezverkhnyuk. Odesa : ORIDU NADU, 2008. 328 s.
19. Durman M.O. Orhanizatsiyno-pravovi mekhanizmy upravlins'koyi diyal'nosti u formuvannya derzhavnoyi rehulyatornoyi polityky. Teoriya ta praktyka derzhavnoho upravlinnya i mistsevoho samovryaduvannya. 2019. № 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ttpdu_2019_2
20. Bezverkhnyuk T.M. Resursy rehional'noho rozvytku: vyznachennya ta pidkhdid do klasyfikatsiyi. *Aktual'ni problemy derzhavnoho upravlinnya* : zb. nauk. prats'. Dnipropetrovs'k: DnRIDU NADU, 2006. Vyp. 1 (23). S. 160–167.
21. Komar R.O., Stolyarchuk H.V., Tatar M.S. Orhanizatsiyni mekhanizmy zabezpechennya rehional'noho upravlinnya resursnym potentsialom hospodaryuyuchykh sub"yektiv. URL: https://www.researchgate.net/profile/Bezpartochnyi_Maksym/publication/333950896_management_resource_potential_of_economic_entities_in_the_context_of_global_economic_transformations/links/5d0e62e7458515c11cf0ddbc/management-resource-potential-of-economic-entities-in-the-context-of-global-e
22. Gray B. Condition facilitating interorganizational collaboration. *Human Relation*. 1987. № 38 (10). P. 911–936.
23. Preffer J., Salancik G. The external control of organization: A resource dependence perspective. New York : Harper and Row, 1978. P. 37 52.
24. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності: Закон України від 11.09.2003 № 1160-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1160-15>